



# Förvaltning av bestånd av stora rovdjur Aktörer och roller

**Att sköta ärenden som hänför sig till stora rovdjur är ett samarbete, där varje aktör har sitt eget ansvarsområde.**

Bestånden av stora rovdjur i Finland förvaltas i nära samarbete mellan olika myndigheter. Intressenter och medborgare deltar aktivt i förvaltningen av stora rovdjur bland annat genom att samla in dna-prover, rapportera observationer eller vara aktiv inom samarbetsgrupper. Förtroende och bästa praxis är viktiga för att samarbetet ska lyckas.

*Fotografier: en vargflocks spår i snön © Antti Härkälä/Naturresursinstitutet, ett möte om uppföljning av dna © Iina Ala-Kurikka/VargLIFE, björnhund © Jani Seppänen/Vastavalo, får på bete © Katri Mäkinen/Vastavalo*

## Ärenden i anknytning till stora rovdjur sköts i samarbete

**Jord- och skogsbruksministeriet** styr politiken kring stora rovdjur och fattar beslut om förvaltningsplaner för stora rovdjur. Ministeriet fattar beslut om att tillåta jakt genom förordningar. I sina åtgärder beaktar ministeriet Europeiska unionens habitatdirektiv, som bland annat reglerar skyddet av varg.

**Polistytelsen** styr och ansvarar för polisförvaltningens strategi kring stora rovdjur och för innehållet i det riksomfattande avtalet om storviltsassistans (SRVA).

**Polisen** är en säkerhetsmyndighet som i vissa situationer har rätt att rikta åtgärder mot djur som orsakar fara för människors liv eller hälsa eller betydande skador på egendom. Om förutsättningarna uppfylls kan polisen utfärda en order för att till exempel avliva en varg som upprepade gånger rör sig på ett gårdsområde och orsakar fara för människors liv eller hälsa.

**Forststyrelsens** jakt- och fisketjänster ansvarar för ordnande av fiske och jakt på statens territorium. Jakt- och fiskeriövervakarna utövar tillsyn över att lagar följs och tillståndens giltighet i samarbete med andra myndigheter (polisen och Gränsbevakningsväsendet).

**Finlands viltcentral** har ansvaret för implementeringen av förvaltningsplanerna och beviljar dispenser för jakt på ansökan. Viltcentralen samordnar nätverket av frivilliga rovdjurskontaktpersoner. Rovdjurskontaktpersoner registrerar bekräftade observationer av stora rovdjur i Naturresursinstitutets informationssystem Tassu. Observationerna i Tassu används av som grund för myndighetsbeslut och Naturresursinstitutets beståndsberäkning. Viltcentralen bidrar även till att förebygga skador som orsakas av stora rovdjur till exempel genom att ge råd och bevilja material för rovdjursstängsel på ansökan.

**Regionala viltvårdsråd** deltar på regional nivå i den strategiska planeringen och beredningen som gäller Finlands viltcentral. I uppgifterna ingår bland annat att delta i beredningen av jakt och förvaltningsplaner på regional nivå och höra lokala intressegrupper. I regionala viltvårdsråd finns representanter från landskaps-

förbund, NTM-centralen, Finlands skogscentral och regionalt betydelsefulla markägareorganisationer samt viltvårdsföreningar.

**Viltvårdsföreningar** ansvarar för främjande av hållbar jakt inom sitt eget verksamhetsområde, ser till att jägarnas frivilligarbete främjas och organiseras samt genomför de offentliga förvaltningsuppdrag som föreskrivits dem. Föreningarna handhar verksamheten inom nätverket för SRVA och rovdjurskontaktpersonerna. I Finland finns 282 viltvårdsföreningar.

**Naturresursinstitutet** genomför uppföljning och forskning i anknytning till naturresurser för att främja hållbar användning. Naturresursinstitutet följer upp hur bestånden av stora rovdjur utvecklas och utarbetar årliga beståndsberäkningar. Naturresursinstitutet bedriver tvärvetenskaplig forskning och utvecklar bedömningen av bestånd. Naturresursinstitutet upprätthåller bland annat informationssystemet Tassu och stödjer Finlands viltcentral i att upprätthålla nätverket av rovdjurskontaktpersoner.

**Livsmedelsverket** ansvarar för att utreda dödsorsakerna för stora rovdjur som dött på annat sätt än i jakt och för uppföljningen av sjukdomar för alla vilda djur. Stora rovdjur dör till exempel i trafikolyckor. Ersättningar för skador som orsakats av stora rovdjur ansöks hos Livsmedelsverket.

**Landsbygdsnäringsmyndigheterna** gör inventeringar i fält och utarbetar skadebedömningar. Landsbygdsnäringsmyndigheterna är anställda av en kommun eller stad.

### Övriga instanser med anknytning till förvaltning och kontroll av bestånd av stora rovdjur:

Övriga ministerier och riksdagen  
Samarbetsgrupperna på vargrevirområden  
Organisationer för intressebevakning och rådgivning för markägare och landsbygdsnärings  
Naturskyddsorganisationer, medborgarorganisationer och övriga organisationer  
Jägare representeras av sammanslutningar som Finlands Jägarförbund rf  
Universitet, forskningsinstitut, medier



### BESLUT OM BESTÅNDSFÖRVALTNINGEN FÖR STORA ROVDJUR FATTAS AV

Europeiska unionens habitatdirektiv  
Riksdagen  
Jord- och skogsbruksministeriet  
Miljöministeriet



### BESLUT GENOMFÖRS AV

Finlands viltcentral  
Forststyrelsen  
Polisen  
Livsmedelsverket  
Naturresursinstitutet  
Miljömyndigheter



### PÅ LOKAL NIVÅ SKÖTS ÄRENDE AV

Nätverket av rovdjurskontaktpersoner och viltvårdsföreningar  
Revirsarbetsgrupper  
Riksviltvårdsrådet och regionala viltvårdsråd  
Delegationer för stora rovdjur



### I FRÅGAN FORSKAR

Naturresursinstitutet  
Finlands miljöcentral  
Universitet och högskolor



### INTRESSEBEVAKARE FÖR OLIKA AKTÖRER

Jägarförbundet  
Naturskyddsorganisationer som Finlands naturskyddsförbund, WWF Finland, Natur & Miljö, Luonto-Liitto och Tapiola  
Organisationer för intressebevakning och rådgivning för markägare och landsbygdsnärings, till exempel MTK ry, Paliskuntain yhdistys, ProAgria och SLC



### VID SKADEERSÄTTNINGAR HJÄLPER

Jord- och skogsbruksministeriet  
Livsmedelsverket  
Landsbygdsnäringsmyndigheten

# Vem hjälper om du möter en varg?

